

ani pro trestní čin proti předpisům, kterými zakázáno neb omezeno zcizení předmětů potřeby, o jejichž předražení šlo. Amnestii si musí zasloužiti provinilec tím, že z vlastního popudu a ve lhůtě zákonem stanovené čin svůj napraví, učinil-li tak, pak je mu i odpuštěn trest, jenž by jej jinak stihl pro konkurenci předražování s přestoupením předpisů, kterými zakázáno neb omezeno zcizení předmětů potřeby. Pro přestoupení jen těchto předpisů samotných zákon amnestie neposkytuje; neboť nedovolené zcizení zabavených předmětů potřeby prakticky — nehledíc k zcela výminečným snad případům — ani nepřipouští odčinění. Prominutí trestu pro zcizení zabavených předmětů potřeby při konkurenci s předražováním naproti tomu odůvodněno jest účelem zákona, naprostou beztrestností nabádáti k spontannímu vrácení přeplatků.

Čís. 129.

Zločin dle § 87 tr. z., spáchaný výzvou k vojínům, povolaným k zjednání pořádku při pouličních nepokojích, aby náboje z pušek vyňali a zbraně odložili.

K »nebezpečí« po rozumu § 87 tr. z. stačí i pouhé zvýšení stávajícího již nebezpečí.

(Rozh. ze dne 12. února 1920, Kr II 183/19.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaných A. S. a J. G. do rozsudku krajského soudu v Olomouci, pokud jím uznáni byli vinnými zločinem veřejného násilí dle § 87 tr. z.

Důvody:

Pokud jde o zmateční důvod § 281, č. 10 — správně č. 9 a) tr. ř., poněvadž stěžovatelé domáhají se úplného sprostění ve směru § 87 tr. z. — tedy označuje stížnost odsouzení dle § 87 tr. z. nesprávným, ježto pouhá výzva k vojínům, jak zjišťuje rozsudek, neobsahuje ani vyhrůžky, nemůže sama o sobě bezprostředně přivoditi nebezpečí v § 87 tr. z. uvedené. Tomu není prý jinak ani vzhledem k okolnostem, za nichž výzva se stala. Neboť, byla-li na straně sroceného lidu již vůle, vojíny odzbrojiti, pak byla výzva jen výrazem této vůle a nebylo nebezpečí odzbrojení jí teprve způsobeno. Neměl-li však lid tohoto úmyslu, pak nebylo též pro vojíny nejmenší příčiny, aby výzvy uposlechlí a šlo by jen snad o pokus nezpůsobitelnými prostředky. Vojíni skutečně též, odloživše bodlo s pušek, odešli bez dalších vážných obtíží. V pozdějším zastřelení dvou vojínů, stavším se na jiném místě, nelze shledati dokladu pro přivoděné nebezpečí. Než těmito vývodům stížnosti nelze přisvědčiti. Dle zjištění soudu pronesena byla obžalovanými výzva k vojínům ze zlomyslnosti v tom úmyslu, aby tito, uposlechnouce jí, stali se vůči rozkacenému lidu zcela bezbrannými a takto vydáni mu byli na pospas. Jest na snadě, že nebezpečí pro život i tělesnou bezpečnost vojínů při rozkacenosti sroceného lidu snad již stávající značně bývalo by zvýšeno, kdyby vojíni, uposlechnouce výzvy

obviněných, zbraně byli lidu vydali. I z v ý š e n í stávajícího již nebezpečí stačí však se stanoviska § 87 tr. z., jak vychází z obdobného ustanovení § 335 tr. z. Nejde pak, jak míní stížnost, v přítomném případě o nebezpečí o d z b r o j e n í, jež ovšem snad již tu bylo, kdyby se bylo přemoci lidu podařilo vůli svou prosaditi, nýbrž o nebezpečí pro tělesnou bezpečnost či život vojáků, následkem možného d o b r o v o l n é h o odložení zbraně zvýšené. Nelze však nahlédnouti, proč by výzva k vojínům měla být nezpůsobitelným prostředkem, aby odzbrojení vojáků způsobila. Ani obžalovaní ji za takový nepovažovali, jinak nebyli by jí k uskutečnění svého zlého úmyslu použili. Pozdější zastřelení dvou vojáků lidem sročeným dokazuje rozkacenost sročeného lidu a mohlo se ho proto býti soudem dovoláváno na důkaz nebezpečí, jemuž vojáci byli vydáni, kdyby se sami byli učinili bezbrannými. Pokud tedy výzva k vojákům, aby náboje z pušek vyňali a zbraně odložili, zůstala bezvýslednou, nelze ovšem tvrditi, že by jí nebezpečí pro vojáky skutečně bývalo zvýšeno, než na všecken způsob viděti v ní bylo způsobilý pokus, aby výsledku toho bylo docíleno, a alespoň v tomto rozsahu neprávem označuje stížnost subsumci pod § 87 tr. z. nesprávnou. Avšak i se stanoviska § 281, č. 10 tr. ř., jehož se stížnost číselně dovolává, neuvádějíc však, pod které jiné ustanovení trestního zákona čin obžalovaných by bylo podřaditi, jest stížnost označiti za bezdůvodnou. Ježto by v daném případě vzhledem k tomu, že obžalovaní, jak jest zjištěno rozsudkem, se činně zúčastnili sročení více osob, čelícího zřejmě k tomu, aby vrchnosti násilím činěn byl odpor, přicházeti mohlo v úvahu jen ustanovení § 68 tr. z. a ježto by pak při obžalovaných při nejmenším zde byly podmínky druhé věty § 71 tr. z., byl by trest, pod který by obžalovaní v tom případě spadali, stejný, jako trestní sazba, jaké na ně bylo použito dle § 88 tr. z. Nemohou se proto obžalovaní ani po této stránce pokládati stíženými výrokem soudu nalézacího.

Čís. 130.

Trestnost nákupu vojenských věcí od osob vojenských. Pro podílnictví jest lhostejno, zda podílníku známa byla osoba pachatelova.

(Rozh. ze dne 14. února 1920, Kr I 360/19.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaných Antonína K. a Josefa B. do rozsudku krajského soudu v Hradci Králové ze dne 22. února 1919, jímž byli stěžovatelé uznáni vinnými zločinem podílnictví na krádeži a to Antonín K. dle §§ 185, 186 a), b) tr. z., Josef B. dle §§ 185, 186 b) tr. z.

D ů v o d y:

Nalézací soud opodstatňuje svůj výrok, dle něhož bylo stěžovatelům známo, že jde o věci kradené, poukazem k tomu, co jednak stěžovatelé sami doznali, dále k tomu, že obchod s vojenskými věcmi je zakázán, a posléze k okolnosti, že jednalo se vesměs o nové věci vojenské. Zmateční stížnost přesunuje se přes to, co obžalovaní sami doznali a co již